

Na temelju članka 7., a u vezi sa člankom 40. stavak (1) točka 1) Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja ("Službeni glasnik BiH", broj 25/09), Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA KOJE MORAJU ISPUNJAVATI UZGOJI KUĆNIH LJUBIMACA NAMIJENJENIH PRODAJI

Članak 1. (Predmet)

- (1) Pravilnikom o uvjetima koje moraju ispunjavati uzgoji kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji (u daljnjem tekstu: Pravilnik) propisuju se uvjeti koje moraju zadovoljavati objekti za uzgoj kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji.
- (2) Pravilnik se primjenjuje na uzgoje kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji (u daljnjem tekstu: uzgoji kućnih ljubimaca).

Članak 2. (Pojmovnik)

Za potrebe ovoga Pravilnika koriste se slijedeći pojmovi:

- a) Kavez je prostor u kojem životinja, uzimajući u obzir fiziološke i fizičke značajke vrste, može boraviti privremeno (odmaranje, spavanje) ili trajno;
- b) Korisna podna površina je podna površina koju životinje mogu nesmetano koristiti
- c) Mjerodavna tijela su:
 - 1) Ured za veterinarstvo BiH;
 - 2) Mjerodavna tijela entiteta - Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske i Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
 - d) Nastambe su unutarnje prostorije/prostori zajedno s vanjskim prostorima. Nastambe, s obzirom na vrstu životinja mogu biti:
 - 1) za ptice - kavezi/volijere/letnice;
 - 2) za ribe - akvariji/bazeni;
 - 3) za pse i mačke - primjereno uređene kućice, prostori ili prostorije, s vanjskim prostorom;
 - 4) za ostale sisavce - kavezi/primjereno uređeni prostori/prostorije s vanjskim prostorom;
 - 5) za gmazove - terariji/drugi primjereno uređeni prostori;
 - 6) za ostale životinje - primjereno uređeni prostori/prostorije s vanjskim prostorom. Nastambe moraju biti izrađene, izgrađene, održavane i korištene na način da osiguravaju zaštitu životinja od ljudi i zaštitu ljudi od životinja te da sprječavaju bijeg životinja;
 - e) Objekt čine nastambe, prostori/prostorije zajedno s vanjskim prostorima, kavezi ili drugi načini držanja životinja namijenjenih uzgoju kućnih ljubimaca sukladno odredbama ovoga Pravilnika. Objekti moraju biti

izrađeni, izgrađeni, održavani i korišteni na način da osiguravaju zaštitu životinja od ljudi i zaštitu ljudi od životinja te da sprječavaju bijeg životinja;

- f) Osoba odgovorna za uzgoj kućnih ljubimaca je osoba koja se brine za životinje (imatelj, posjednik, skrbnik ili čuvar);
- g) Stambeni prostor je prostor u kojem životinje i njihovi imatelji/posjednici zajedno borave;
- h) Uzgajivač je fizička ili pravna osoba koja se bavi uzgojem kućnih ljubimaca.

Članak 3.

(Životinje zaštićene posebnim propisima o zaštiti prirode)

Vrste životinja zaštićene posebnim propisima o zaštiti prirode mogu se uzgajati za prodaju samo uz dopuštenje mjerodavnoga entitetskoga tijela za zaštitu prirode.

Članak 4.

(Obveze osobe odgovorne za uzgoj kućnih ljubimaca)

- (1) Osoba odgovorna za uzgoj kućnih ljubimaca mora osigurati dobrobit i zdravlje životinja te spriječiti nanošenje boli, patnje i ozljeda ili namjerno izlaganje životinja tjeskobi, kao i spriječiti poremećaje u ponašanju životinja.
- (2) Osoba odgovorna za uzgoj kućnih ljubimaca mora osigurati da su uvjeti u kojima se životinje uzgajaju i/ili drže, a s obzirom na vrstu životinje, njezin stupanj razvoja, prilagodbe i udomaćenosti te fiziološke i etološke potrebe, sukladno stečenom priznatom iskustvu i znanstvenim saznanjima, i to:
 - a) objekt/nastamba mora biti izgrađena i održavana sukladno zoohigijenskim načelima i potrebama pojedine vrste životinja;
 - b) odgovarajuća hrana i voda mora biti nuđena u potrebnim količinama i na primjeren način;
 - c) svi dijelovi prostora moraju biti dostupni za održavanje i čišćenje te mora biti omogućena nesmetana briga o životinjama;
 - d) mora biti osigurano nesmetano kretanje životinja s obzirom na vrstu;
 - e) mora biti onemogućen bijeg životinja;
 - f) mora biti osigurana odgovarajuća veterinarska zaštita i njega bolesnih, ozlijeđenih i iscrpljenih životinja te, prema potrebi, pomoć pri porodu;
 - g) životinje je potrebno nadzirati najmanje dva puta dnevno (ujutro i navečer) ili češće, ukoliko se u uzgoju nalazi mladunčad do 14 dana starosti te ako je u tijeku porod/valenje;
 - h) životinjama onih životinjskih vrsta za koje je to primjereno, potrebno je osigurati društvo životinja iste vrste i društvo ljudi.

Članak 5.

(Uvjeti za objekt/nastambu)

- (1) Unutrašnjost objekta/nastambe (podovi, zidovi/stjenke, stropovi i oprema) mora biti prilagođena vrsti životinje i izrađena od materijala koji nije štetan za zdravlje životinja i koji se može jednostavno čistiti, prati i dezinficirati.

- (2) U objektu/nastambi mora se osigurati mikroklima primjerena vrsti i kategoriji životinja ili zaštita životinja od neugodnih vremenskih uvjeta.
- (3) Zidovi/stjenke, pod i strop objekta/nastambe moraju biti izgrađeni od odgovarajućeg građevinskog materijala te, prema potrebi, i ovisno o vrsti i kategoriji životinja, imati odgovarajuću toplinsku izolaciju.
- (4) Prozori, vrata i/ili otvori za zrak i svjetlo moraju imati okvire zaštićene od hrđe i biti zaštićeni mrežama od ulaska grabežljivaca i insekata, ukoliko je to primjenjivo s obzirom na vrstu životinja.
- (5) Objekt/nastamba mora po kapacitetu odgovarati broju i veličini životinja smještenih u nastambi.
- (6) U objektu/nastambi moraju biti osigurani prostori za odvajanje agresivnih ili bolesnih životinja.
- (7) Korisna podna površina objekta/nastambe mora svojom površinom odgovarati vrsti, kategoriji, veličini i broju životinja te, prema potrebi, imati u svom sklopu odgovarajući ispušni primjeri potrebama životinje koja se u njemu nalazi.

Članak 6.

(Uzgoji kućnih ljubimaca koji se nalaze u stambenom prostoru)

- (1) Uzgoji kućnih ljubimaca koji se nalaze u stambenom prostoru moraju ispunjavati uvjete iz članka 5. ovoga Pravilnika.
- (2) U slučaju uzgoja kućnih ljubimaca u stambenoj zgradi, potrebno je osigurati i suglasnost suposjednika stanova u stambenoj zgradi.

Članak 7.

(Posebni zahtjevi za uzgoj pojedinih vrsta kućnih ljubimaca)

- (1) Posebni zahtjevi za uzgoj kućnih ljubimaca pojedinih vrsta određeni su dodacima ovoga Pravilnika.
- (2) U slučaju uzgoja kućnih ljubimaca na koje se ne odnose dodaci ovoga Pravilnika, primjenjuju se propisi o zaštiti životinja na farmama te, kada je riječ o životinjama zaštićenim posebnim propisima o zaštiti prirode, propisi mjerodavnoga entitetskoga tijela za zaštitu prirode.

Članak 8.

(Uzgoji kućnih ljubimaca u objektima/nastambama posebno namijenjenim uzgoju)

Ukoliko se objekt/nastamba za uzgoj kućnih ljubimaca nalazi na adresi koja nije istovjetna adresi uzgajivača, isti mora na objektu/nastambi osigurati jasno vidljive i čitljive podatke o svojem imenu i prezimenu/nazivu, stalnom prebivalištu i broju registracije uzgoja kućnih ljubimaca.

Članak 9.

(Podnošenje zahtjeva za registracijom uzgoja kućnih ljubimaca)

- (1) Zahtjev za registracijom uzgoja kućnih ljubimaca podnosi se mjerodavnome tijelu entiteta na obrascu iz Dodatka VIII. ovoga Pravilnika koje ažurirane podatke dostavlja mjerodavnome tijelu iz članka 2. točka c) alineja 1) ovoga Pravilnika, radi evidencije.
- (2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka prilažu se slijedeći podaci:
 - a) tlocrt i opis prostora;
 - b) dopuštenje tijela mjerodavnoga za zaštitu prirode za životinje iz članka 3. ovoga Pravilnika;
 - c) dokaz o osposobljenosti osobe koja se brine o životinjama u uzgoju kućnih ljubimaca;

d) u slučaju uzgoja životinja u stambenoj zgradi, suglasnost iz članka 6. stavak (2) ovoga Pravilnika.

Članak 10.
(Prijevoz kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji)

- (1) Tijekom prijevoza životinje moraju biti zaštićene od ispadanja ili bijega iz prijevoznog sredstva, te od neugodnih vremenskih uvjeta.
- (2) Životinje se ne smiju ostavljati bez nadzora na/u prijevoznom sredstvu, osim ako im se za to vrijeme osigura primjerena ventilacija.

Članak 11.
(Prodaja)

- (1) Životinje je dopušteno prodavati samo na prostorima odobrenima za tu svrhu.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, pse i mačke dozvoljeno je prodavati jedino izravno iz uzgoja podrijetla.
- (3) Zabranjeno je sakupljanje i prodavanje životinja drugih posjednika izvan prostora odobrenih za tu svrhu.
- (4) Uzgajivač mora uz svaku prodanu životinju osigurati novom imatelju/posjedniku pisane upute o potrebama odnosno životinjske vrste s obzirom na potrebe za hranom, vodom, životnim prostorom, njegom i odgovornostima posjednika sukladno propisima.

Članak 12.
(Osposobljavanje)

- (1) Osoba odgovorna za uzgoj i osoblje koje se brine za životinje u uzgoju kućnih ljubimaca moraju biti osposobljeni za njihovo držanje i uzgoj s obzirom na hranidbu, njegu, ponašanje i prepoznavanje stanja bolesti i stresa u životinja, te uvjete prijevoza životinja.
- (2) Osposobljavanje iz stavka (1) ovoga članka traje najmanje šest sati i obuhvaća slijedeća područja:
 - a) zakonodavstvo iz područja zaštite životinja i, ako se radi o životinjama iz članka 3. ovoga Pravilnika, zaštite prirode;
 - b) fiziologiju životinja, razmnožavanje životinja, potrebe za hranom i vodom, ponašanje životinja i pojam stresa;
 - c) praktična iskustva postupanja sa životinjama;
 - d) pomoć životinjama u hitnim slučajevima;
 - e) zaštitu osoblja koje dolazi u dodir sa životinjama;
 - f) uvjete prijevoza životinja, uključujući i sposobnost životinja za prijevoz.
- (3) Pravna ili fizička osoba koja provodi programe osposobljavanja osoba iz stavka (1) i sukladno stavku (2) ovoga članka mora dostaviti gradivo navedenoga programa na odobravanje Uredu za veterinarstvo BiH koji, uz prethodno pribavljenu suglasnost mjerodavnih tijela entiteta, odobrava program.
- (4) Ured za veterinarstvo BiH svakom odobrenom programu iz prethodnog stavka dodjeljuje jedinstveni broj odobrenja, o čemu se vodi upisnik pri Uredu za veterinarstvo BiH.

(5) Po završenom osposobljavanju izdaje se potvrda o osposobljavanju na obrascu iz Dodatka IX. ovoga Pravilnika.

(6) Fizičke i pravne osobe koje provode osposobljavanje iz st. (1) i (2) ovoga članka moraju voditi evidenciju o svim osobama koje su završile osposobljavanje, te podatke o tome dostavljati mjerodavnome tijelu iz članka 2. točka c) alineje 1) i 2) ovog Pravilnika, jednom godišnje do kraja siječnja tekuće godine.

(7) Svaki pet godina osposobljavanje iz stavka (1) ovoga članka mora se obnoviti.

(8) Troškove osposobljavanja iz st. (1) i (7) ovoga članka snosi uzgajivač.

Članak 13. (Vodiči)

(1) Uzgajivači u obavljanju djelatnosti uzgoja kućnih ljubimaca za prodaju dužni su postupati sukladno napucima iz vodiča iz područja provedbe i provođenja ovoga Pravilnika, koje izrađuju:

a) mjerodavna tijela iz članka 2. točka c) alineje 1) i 2) ovog Pravilnika;

b) pravne ili fizičke osobe koje obavljaju djelatnost, odnosno posjeduju znanje iz područja koje uređuje ovaj Pravilnik.

(2) U slučaju iz stavka (1) točka b) ovoga članka, pravne ili fizičke osobe obvezne su vodiče dostaviti mjerodavnome tijelu iz članka (2) točka c) alineje 1) i 2) ovog Pravilnika, na prosudbu njihove sukladnosti s propisima o zaštiti životinja.

(3) Za životinje zaštićene posebnim propisima o zaštiti prirode primjenjuju se vodiči mjerodavnoga entitetskoga tijela za zaštitu prirode.

(4) Veterinarska inspekcija u postupanju u obzir uzima i vodiče iz st. (1) i (3) ovoga članka.

Članak 14. (Evidencije)

Posjednik uzgoja kućnih ljubimaca mora voditi evidenciju iz koje je vidljivo:

a) podrijetlo životinja (naziv/ime i prezime te adresa uzgajivača, broj registracije domaćeg uzgoja izdanog od mjerodavnoga tijela iz članka 2. točka c) alineja 2) ovog Pravilnika);

b) identifikacijska oznaka (za pse, mačke i ptice, a ako se radi o vrstama životinja iz članka 3. ovoga Pravilnika i za sve vrste za koje je to propisano posebnim propisima o zaštiti prirode) ili opis životinje, i njena fotografija;

c) datum nabave/prodaje životinja;

d) broj svih životinja u uzgoju;

e) broj ženki;

f) broj rasplodnih ženki;

g) broj legala godišnje po ženki;

h) broj ženki koje nisu u rasplodu (npr. premlade, sterilizirane, prestare i dr.) prema vrsti i identifikacijskoj oznaci životinje;

i) podaci o liječenju životinja;

- j) podaci o dezinfekciji i deratizaciji objekta/nastambe (ukoliko je to primjereno);
- k) broj uginulih životinja prema vrsti i identifikacijskoj oznaci/opisu životinje.

Članak 15.
(Uzgoj)

- (1) Uzgoj pasa mora udovoljavati zahtjevima propisanim Dodatkom I. ovoga Pravilnika.
- (2) Uzgoj domaćih mačaka mora udovoljavati zahtjevima propisanim Dodatkom II. ovoga Pravilnika.
- (3) Uzgoj pitomih vretica mora udovoljavati zahtjevima propisanim Dodatkom III. ovoga Pravilnika.
- (4) Uzgoj ptica mora udovoljavati zahtjevima propisanim Dodatkom IV. ovoga Pravilnika.
- (5) Uzgoj glodavaca mora udovoljavati zahtjevima propisanim Dodatkom V. ovoga Pravilnika.
- (6) Uzgoj riba mora udovoljavati zahtjevima propisanim Dodatkom VI. ovoga Pravilnika.
- (7) Uzgoj gmazova i vodozemaca mora udovoljavati zahtjevima propisanim Dodatkom VII. ovoga Pravilnika.

Članak 16.
(Prijelazne i završne odredbe)

- (1) Do donošenja vodiča iz članka 13. ovoga Pravilnika na odgovarajući način primjenjuju se posebni propisi iz područja zaštite prirode.
- (2) Osposobljavanje osoba iz članka 12. stavak (1) ovoga Pravilnika obvezno je početi provoditi dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Član 17.
(Dodaci Pravilnika)

Dodaci od I. do IX. tiskani su uz ovaj Pravilnik i čine njegov sastavni dio.

Članak 18.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 07-01-02-632-1/10.
26. veljače 2010. godine
Sarajevo

Ministar
Mladen Zirojević, v. r.

DODATAK I.

UZGOJ PASA

I. UZGOJ U OBJEKTIMA/NASTAMBAMA POSEBNO NAMIJENJENIM UZGOJU

1. Najmanja veličina kućice za psa

Veličina psa - visina u grebenu (cm)	Veličina kućice (širina x dubina x visina) (cm)
do 55	100 x 60 x 55
od 56 do 65	150 x 100 x 70
od 65 i više	170-180 x 120 x 85

2. Najmanje veličine ispusta za pse u objektima/nastambama u kojima se:

a) psi drže pojedinačno:

Visina psa u grebenu (cm)	Površina ispusta(m ²)
Do 40	5
41 - 55	6
56 - 65	7
Više od 65	8

b) zajedno drži više pasa:

Broj pasa u objektu (komada)	Najmanja površina za pse visine do 55 cm (m ²)	Najmanja površina za pse visine 55 - 65 cm (m ²)	Najmanja površina za pse više od 65 cm (m ²)
2	8	10	12
3	10	13	15
4	12	15	18
5	14	18	20

U slučaju kada se u zajedničkom ispustu nalazi više od pet pasa, potrebno je za svakoga slijedećega psa osigurati dodatnu površinu od 2 m².

3. Najmanje jedna trećina ispusta mora biti natkrivena i zaštićena od nepovoljnih vremenskih uvjeta. Površina ispusta mora biti dobro drenirana te pokrivena materijalom koji se može čistiti i dezinficirati. Podovi u objektu i tlo u ispustu moraju biti od materijala koji ne djeluju štetno na životinje te tako izvedeni da se životinje ne mogu ozlijediti i da ne pate zbog načina njihove izvedbe i održavanja.

4. U objektu/nastambi gdje se drže psi ograda mora biti visoka najmanje 1,8 m s vršnim nagibom prema unutra od cca 45° ili potpuno natkrivena.

5. Ukoliko se pas drži u kavezu, on mora biti odgovarajuće veličine da pas u njemu može nesmetano leći i ispružiti se u svojoj cijeloj dužini (mjeri se od vrha nosa pri ispruženoj glavi do korijena repa), ustati, stajati u normalnoj poziciji i okrenuti se te njegovati.

6. Kavez iz točke 5. ovoga Dijela može služiti samo za kraći privremeni boravak psa (spavanje, odmaranje) koji ne smije biti dulji od osam sati tijekom jednoga dana.

7. Zabranjuje se držanje pasa u kavezima na kat.

8. Podovi u kavezima iz točke 5. ovoga Dijela ne smiju biti načinjeni od mreže ili izvedeni na način koji može uzročiti patnju i ozljede životinje.

9. Za pse koji nisu navikli na vanjske temperature, temperatura prostora na mjestu gdje pas boravi treba biti u rasponu od +10°C do +26°C.

10. Štencima mlađim od dva tjedna treba biti osigurana temperatura od +26°C do +28°C.
11. U ispuštima, odnosno objektima/nastambama u kojima psi borave potrebno je osigurati dnevnu svjetlost.
12. U prostoru u kojem se nalaze kuje sa štencima do starosti od 14 dana mora se tijekom noći osigurati osvjetljenje niskog intenziteta.
13. Jedan do dva tjedna prije očekivanog koćenja skotne kuje se moraju preseliti u ograđeni prostor za koćenje.

II. UZGOJ U STAMBENIM PROSTORIMA

Zahtjevi iz ovoga Dodatka Dijela I. točaka od 4. do 11. primjenjuju se i na uzgoje pasa u stambenim prostorima.

III. RASPLOD

1. Nije dopušteno pariti kuje mlade od 15 mjeseci.
2. Dopušteno je samo jedno leglo po kuji u godini.
3. Dopušteno je parenje kuja do starosti kuje od osam godina.
4. Kuje sa štencima moraju se držati odvojeno od ostalih pasa.
5. Zabranjen je rasplod pasa na kojima nisu provedene naredene mjere zaštite od bolesti.
6. Štenci starosti do osam tjedana moraju se držati s majkom.

DODATAK II.

UZGOJ MAČAKA

I. UZGOJ U OBJEKTIMA/NASTAMBAMA POSEBNO NAMIJENJENIM UZGOJU

Ukoliko se mačke drže u objektima/nastambama posebno namijenjenim uzgoju, moraju se osigurati slijedeći uvjeti:

1. za mužjaka mora se osigurati prostor površine najmanje 6 m² i visine 1,8 m, s time da je prostor od najmanje 2 m² zaštićen od nepovoljnih vremenskih uvjeta,
2. za ženku se mora osigurati prostor površine najmanje 5 m² i visine 1,8 m, s time da je prostor od najmanje 2 m² zaštićen od nepovoljnih vremenskih uvjeta, a za svaku dodatnu ženku prostor se povećava za 1 m²,
3. za mačke koje nisu navikle na vanjske temperature, u prostoru u kojem borave mora se održavati temperatura između +10°C i +35°C,
4. kavez može služiti samo za kraći privremeni boravak mačke (spavanje, odmaranje) te ne smije biti dulji od osam sati tijekom jednoga dana.

II. UZGOJ U STAMBENIM PROSTORIMA

1. Zahtjevi iz Dijela I. ovoga Dodatka primjenjuju se i na uzgoje mačaka u stambenim prostorima.
2. U prostoru gdje se drže mačke mora se osigurati mjesto za spavanje, dio za igru (s igračkama i "drvetom" za penjanje), brušenje noktiju i mjesto za obavljanje nužde.

3. Ukoliko nije dostupno dnevno svjetlo, mačkama treba osigurati umjetno svjetlo sukladno ritmu dnevnog svjetla.
4. Zabranjuje se držanje mačaka u kavezima na kat.
5. Kavez može služiti samo za kraći privremeni boravak mačke (spavanje, odmaranje), a ne za stalni boravak.
6. Podovi u kavezima iz točke 5. ovoga Dijela ne smiju biti načinjeni od mreže ili izvedeni na način koji može uzročiti patnju i ozljede životinje.

III. RASPLOD

1. Nije dopušteno pariti mačke mlade od 10 mjeseci.
2. Ženka ne smije imati više od tri legla u 24 mjeseca.
3. Dopušteno je parenje ženki do starosti od 10 godina.
4. Mačka s mačićima mora se držati odvojeno od ostalih mačaka.
5. Mačići do starosti od 12 tjedana moraju biti s majkom.

DODATAK III.

UZGOJ PITOMIH VRETICA - lat. Mustela putorius furo (domaći tvor, bijeli tvor, afrički tvor, feret, američki tvor, pitomi tvor) (u daljnjem tekstu: tvor)

I. UZGOJ

1. Za uzgoj tvorova u objektima/nastambama posebno namijenjenim uzgoju mora se po jednoj životinji osigurati prostor od najmanje 2 m dužine, 1 m širine i 1 m visine.
2. Ukoliko se tvor drži u kavezu, kavez treba biti najmanje 80 cm dugačak, 60 cm širok i 60 cm visok. Za svakog dodatnog tvora potrebno je osigurati dodatnu površinu od 3000 cm².
3. Podovi u kavezima iz točke 2. ovoga Dijela ne smiju biti načinjeni od mreže ili izvedeni na način koji može uzročiti patnju i ozljede životinje.
4. Kavez može služiti za boravak tvora samo pod uvjetom da se osigura razgibavanje izvan kaveza u trajanju od najmanje 3 sata dnevno.
5. U svrhu sprječavanja bijega životinja iz vanjske nastambe/objekta, pod treba biti načinjen od betona, a ograda u ispustu treba imati temelje od betona minimalno 60 centimetara dubine i mora biti naslonjena na rubove nastambe.
6. Prostor za spavanje treba bi biti odignut od tla i zauzimati najmanje jednu trećinu površine poda nastambe.
7. Optimalna temperatura u nastambama treba biti između +15°C i +21°C, a vlažnost zraka ispod 65%. Životinjama držanim u nastambama treba biti osigurana dodatna stelja ili drugi materijali. Vanjske nastambe trebaju biti zaštićene od neugodnih vremenskih uvjeta.
8. Za albino tvorove potrebno je, uz uvjete iz točke 1. ovoga Dijela, osigurati 50% manje svjetlosti nego životinjama standardne pigmentacije.

II. RASPLOD

1. Nije dopušteno pariti tvorove mlade od 12 mjeseci.
2. Ženka ne smije imati više od tri legla u 24 mjeseca.
3. Dopušteno je parenje ženki do starosti od osam godina.
4. U posebnom dijelu nastambe ili odvojenom kavezu treba biti prostor za leglo - gnijezdo u obliku drvene kućice, kutije i slično, zaštićeno od pogleda, grabežljivaca, ostalih tvorova i neugodnih vremenskih uvjeta.
5. Gnijezdo treba biti najmanje 30 cm široko, 30 cm visoko i 30 cm dugačko, a kao stelja se može koristiti slama, sijeno, papir ili komadići platna od prirodnih materijala.
6. Pitomi tvorovi do starosti od osam tjedana moraju se držati s majkom, odvojeni od ostalih tvorova.

DODATAK IV.

UZGOJ PTICA

I. ZAHTJEVI ZA DRŽANJEM PTICA U VOLIJERAMA

1. Volijera se mora sastojati od unutarnjeg i vanjskog prostora.
2. Volijera treba biti sagrađena na način da zaštiti ptice od vanjskih utjecaja, da spriječi ulazak drugih životinja (grabežljivaca, glodavaca i sl.) te da spriječi bijeg ptica.
3. U unutarnjem dijelu volijere mora se osigurati:
 - a) primjerena temperatura (za većinu ptica od 0 do +35°C). Za tropske i osjetljive vrste ptica temperatura ne smije biti niža od +10°C,
 - b) prečke za stajanje ptica moraju biti izrađene od drveta raznih debljina da bi se izbjegle povrede nogu,
 - c) primjerena gnijezda ili mjesta za savijanje gnijezda te materijal za njih.

II. ZAHTJEVI ZA DRŽANJEM PTICA U KAVEZIMA

1. Pojedine vrste ptica mogu se uzgajati u pojedinačnim kavezima gdje se drže u parovima tijekom ležanja na jajima i othranjivanja mladih.
2. Za držanje ptica u kavezima primjenjuju se zahtjevi iz Dijela I. točke 4. ovoga Dodataka.

III. MINIMALNA PREPORUČENA POVRŠINA I VISINA KAVEZA/VOLIJERE

Vrsta životinje	Najmanja korisna podna površina (cm ²)	Najmanja visina prostora (cm)	Broj životinja po površini	Površina i visina po svakoj slijedećoj dodanoj životinji u jatu (m ² /m)
australska zebrasta zeba	1000	35	par s leglom	0,1/2
kanarinac	1200	35	ženka s leglom	-
papigica tigrica	1200	40	par s leglom	0,1/2
papiga nimfa	2500	50	par s leglom	0,2/2

golub ukrasni	2000	40	par s leglom	0,15/2
golub letač	10 000	200	par s leglom	0,3/2
ukrasna perad	10 000	100	par s leglom	0,4/1
vodena ukrasna perad*	10 000	100	par s leglom	0,4/1,5

* Za vodenu perad treba dodatno osigurati vodenu površinu od 0,2 m² po životinji

* Za vrste ptica koje nisu navedene u ovoj tablici, zahtjevi određeni u tablici primjenjuju se na odgovarajući način, usporedbom veličine ptica.

IV. RASPLOD

1. Tijekom pripreme ptica za rasplod mora se osigurati pojačana prehrana te tzv. mekana ili prokljajala hrana.
2. Ako se ptice uzgajaju u zajedničkoj volijeri, mora se osigurati više gnijezda no što ima parova, da se spriječe borbe za gnijezda ili mjesta za njih, a kao materijal za gnijezda trebaju se koristiti prirodni materijali.
3. Broj legala kod različitih vrsta ptica je različit, no mora se omogućiti odmor matičnih parova za slijedeću godinu. Kod većine vrsta ptica to se postiže odstranjivanjem gnijezda.
4. Kod slaganja rasplodnih parova mora se izbjegavati uzgoj u bliskom krvnom srodstvu.
5. Mlade ptice se nakon osamostaljenja moraju odvojiti od roditelja.

DODATAK V.

UZGOJ GLODAVACA

I. UZGOJ

1. Glodavci namijenjeni rasplodu moraju se držati u metalnim kavezima ili staklenim terarijima primjerene veličine s obzirom na broj životinja. Kavezi moraju biti u čvrstom i toplinski izoliranom objektu/nastambi koji osigurava optimalnu temperaturu i sprječava bijeg glodavaca ili ulaz životinja izvana.
2. Životinje koje žive u porodicama (miševi, štakori, degui, zamorčići, činčile, neke vrste vjeverica i sl.) moraju se držati zajedno prije spolne zrelosti, kako bi uspostavile hijerarhiju i da bi se izbjegle borbe za položaj u porodici.
3. Ostali glodavci koji žive u parovima ili samostalno (hrčci, kunići, leminzi i sl.) moraju se držati zajedno prije spolne zrelosti, kako bi se budući partneri upoznali i uparili.

II. MINIMALNA PREPORUČENA POVRŠINA I VISINA PROSTORA U UZGOJU GLODAVACA

Vrsta životinje	Minimalna korisna podna površina (cm ²)	Minimalna visina prostora (cm)	Broj životinja po površini	Površina po svakoj slijedećoj dodanoj životinji (cm ²)
miš	200	12	par s leglom	150
štakor	900	18	par s leglom	400
hrčak	600	15	ženka ili par s leglom	samo mladi 100
gerbil	600	18	par s leglom	samo mladi

				120
zamorčić - morski praščić	1500	23	par s leglom	800
mini kunić težine do 1,8 kg	2500	30	ženka s leglom	samo mladi 600
činčila	2000	40	ženka s leglom	samo mladi 400
vjeverica	20 000	2000	par s leglom	5000

* Za vrste glodavaca koji nisu navedeni u ovoj tablici, zahtjevi određeni u tablici primjenjuju se na odgovarajući način, usporedbom veličine životinja.

III. RASPLOD

1. Rasplodnim životinjama mora se osigurati primjerena stelja koja je najčešće i materijal za gnijezdo.
2. Tijekom parenja, graviditeta te dojenja mladih, ženkama se mora osigurati bogatija prehrana, a uzgoj se mora češće nadzirati, kako bi se spriječio kanibalizam.
3. Nakon odbijanja, mladunčad se mora odvojiti od roditelja, kako bi se izbjeglo ozljeđivanje i parenje u srodstvu, s obzirom na to da su neke vrste glodavaca rano spolno zrele.
4. Kunići i zečevi do starosti od osam tjedana moraju se držati s majkom.
5. Broj legala kod glodavaca mora biti takav da se ženke ne iscrpe.

DODATAK VI.

UZGOJ RIBA

I. UZGOJ

1. RIBE se moraju držati u primjerenim akvarijima opremljenim filtrima i grijačima te osvjetljenjem sukladno potrebama pojedine vrste riba. Na svaki centimetar dužine ribe potrebno je osigurati 5 l vode, odnosno zapremine prostora.
2. RIBE namijenjene rasplodu moraju formirati jata prije spolne zrelosti, glede lakšeg prihvaćanja i prilagodavanja.
3. Prehrana rasplodnih životinja mora biti pojačana, odnosno kod nekih vrsta promijenjena zavisno o potrebama pojedine vrste riba.
4. Za određene vrste riba uvjeti za posebne potrebe propisuju se vodičima iz članka 11. ovoga Pravilnika.

II. RASPLOD

1. Rasplodnim životinjama moraju se osigurati svi potrebni uvjeti (hrana, temperatura, svjetlo, kakvoća vode u kojoj žive te mjesto za polaganje jaja, odnosno ikre ili mladih).
2. Mlade ribe je potrebno što prije odvojiti od roditelja s obzirom na česti kanibalizam i ranu spolnu zrelost.

DODATAK VII.

UZGOJ GMAZOVA I VODOZEMACA

I. UZGOJ

1. Gmazovi i vodozemci moraju se držati u primjerenim terarijima izrađenim od stakla ili posebne plastike te nehrđajuće mreže, čime se sprječava bijeg životinja.
2. Veličina terarija, posebice za zmije i guštere, određuje se tako da zbroj jedne dužine i širine terarija odgovara maksimalnoj dužini odrasle životinje. Svakoj životinji se mora osigurati prostor takve veličine u kojem može ležati, odnosno stajati u svojoj prirodnoj poziciji te se nesmetano okrenuti, kretati, hraniti, sakrivati i njegovati.
3. Gmazovima i vodozemcima treba osigurati uvjete i mikroklimu ovisno o staništu iz kojeg potječu, i to:
 - a) za tropska staništa treba osigurati visoku vlagu i temperaturu,
 - b) za pustinjska staništa treba osigurati visoku temperaturu, ali nisku vlagu,
 - c) za umjerena staništa treba osigurati dodatnu svjetlost ukoliko se životinje drže u zatvorenim prostorima.
4. Vodozemcima i gmazovima kojima je prirodno obitavalište ujedno i u vodi i na kopnu, u terariju treba biti osigurano dovoljno vode da im se omogući nesmetano plivanje te lako dostupna suha površina na koju mogu izaći.

II. RASPLOD

1. Životinje namijenjene rasplodu u pravilu se drže odvojeno, a sparuju se kad pokazuju da traže partnera.
2. Kod sparivanja gmazova uzgajatelj mora biti stalno prisutan s obzirom na to da većina gmazova živi sama, a nakon parenja se moraju razdvojiti da ne dođe do ozljeđivanja i smrti jedinki.
2. Jaja za rasplod se moraju smjestiti na odgovarajuće mjesto (inkubator), gdje im se moraju osigurati potrebna temperatura i vlaga.
3. Mladunčad se treba, čim se osamostali, odvojiti od roditelja.
4. Mladunčad izležena iz jaja se ne vraća roditeljima.
5. Mladunčadi se mora osigurati odgovarajuća hranidba s obzirom na starost.

DODATAK VIII.

**OBRAZAC ZAHTJEVA ZA REGISTRACIJOM UZGOJA KUĆNIH LJUBIMACA
NAMIJENJENIH PRODAJI**

(za svaku lokaciju se podnosi poseban zahtjev)

Ispuniti čitljivo VELIKIM TISKANIM SLOVIMA.

1. Podaci o uzgoju (ime/naziv, ID broj pravne osobe ili JMBG fizičke osobe):

2. Podaci o imatelju/posjedniku (ime i prezime, JMBG):

2.1. Ulica i broj: _____

2.2. Poštanski broj: _____ 2.3. Mjesto: _____

2.4. Telefon: _____ 2.5. Fax: _____

2.6. e-mail: _____

3. Podaci o adresi uzgoja, ako je različita od adrese iz točke 1. ovoga zahtjeva:

3.1. Ulica i broj: _____

3.2. Poštanski broj: _____ 3.3. Mjesto: _____

3.4. Telefon: _____ 3.5. Fax: _____

3.6. e-mail: _____

4. Osoba odgovorna za životinje u uzgoju (ime, prezime, JMBG):

5. Veterinarska organizacija (naziv i adresa):

6. Podatke o identifikacijskoj oznaci, vrsti i spolu životinje, broju rasplodnih jedinki u uzgoju i načinu držanja unijeti u tablicu ispod:

Redni broj	ID* ili opis životinje (što je primjereno)	Vrsta životinje (hrvatski/latinski naziv)	Spol (komada)		Broj rasplodnih ženki (komada)	Način držanja	
			M	Ž		Posebni objekt/nastamba	Stambeni prostor
UKUPNO (komada)							

ID* – jedinstvena identifikacijska oznaka životinje

7. Potpisom (i pečatom) potvrđujem točnost i istinitost svih informacija u prijavi za upis u Upisnik uzgoja kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji s jednom i više rasplodnih ženki iste vrste životinja.

POTPIS: _____

DATUM: _____

DODATAK IX.

POTVRDA O OSPOSOBLJENOSTI SUKLADNO ČLANKU 12. STAVAK (5) PRAVILNIKA O UVJETIMA KOJIMA MORAJU UDOVOLJAVATI UZGOJI KUĆNIH LJUBIMACA

1. Program osposobljavanja odobren od mjerodavnoga tijela pod brojem:		
2. PODACI O OSPOSOBLJENOJ OSOBI:		
2.1. Prezime:	2.2. Ime:	2.3. JMBG:
3. ADRESA:		
3.1. Ulica i broj:	2.2. Mjesto, poštanski broj:	3.3. Broj telefona:
4. BROJ POTVRDE O OSPOSOBLJENOSTI:		
4.1. Ova potvrda vrijedi do:		
5. POTVRDU IZDAJE – mjerodavno tijelo, pravna osoba, fizička osoba (zaokružiti odgovarajuće):		
5.1. Naziv i adresa (ulica, mjesto, poštanski broj):		
5.2. JMBG ili ID broj mjerodavnoga tijela, pravne osobe, fizičke osobe:		
5.3. Telefon:	5.4. Faks:	5.5. e-mail:
5.6. Datum izdavanja: 5.7. Mjesto: 5.8. Pečat:		
5.9. Odgovorna osoba (ime i potpis):		
M.P.		